

Aðalfundur Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins

14. mars 2022, kl. 20:00

Fundargerð

Árni Einarsson formaður setti fundinn og kom með tillögu um Fanný Gunnarsdóttur sem fundarstjóra og Þórunni Sævarsdóttur sem fundarritara. Tillagan var samþykkt. Fundarstjóri tók við fundarstjórn og minntist á að til fundarins hafi verið löglega boðað og hann skoðist því lögmætur.

Gengið til dagskrár:

1. Skýrsla félagsstjórnar

Fundarstjóri gaf formanni, Árna Einarssyni, orðið. Formaður flutti skýrslu félagsstjórnar.

Stjórn og starfsmenn. Frá síðasta aðalfundi hefur stjórn Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins verið þannig skipuð: Árni Einarsson formaður, Ásgerður Sverrisdóttir varaformaður, gjaldkeri er Jón L. Árnason og meðstjórnendur Arnar Hauksson, Hafrún Dóra Júlíusdóttir, Magnús Gunnarsson og Þórunn Sævarsdóttir. Í varastjórn eru Gestur Svavarsson, Vala Smáradóttir og Þorbjörg Guðmundsdóttir sem jafnframt hefur verið ritari.

Guðlaug B. Guðjónsdóttir er framkvæmdastjóri í fullu starfi. Ingibjörg K. Stefánsdóttir hjúkrunarfræðingur veitir einstaklingum ráðgjöf varðandi tóbaksvarnir.

Heimsfaraldurinn. Kórónuveirufaraldurinn raskaði áfram starfsemi Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins allt starfsárið eins og svo víða annars staðar. Ýmsum verkefnum var frestað eða breytt en nýjar leiðir og lausnir í samskiptamálum hafa hjálpað mikið til við að halda ýmissi fræðslustarfsemi í gangi og fundarhöldum.

Fræðslu- og forvarnastarfsemi. Félagið hefur óskað eftir endurskoðun á samningi Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins og Krabbameinsfélags Íslands, um fræðslu- og fagráð. Hlutverk ráðsins er að marka stefnu í fræðslumálum Krabbameinsfélagsins. Óskað var eftir endurskoðun á samningi félaganna í febrúar 2015. Formenn félaganna hafa verið með málið í vinnslu.

Útgáfumál og fræðsluverkefni. Í gangi hefur verið vinna með stutt árveknisskilaboð fyrir samfélagsmiðla. Þeirri vinnu er nánast lokið. Með skilaboðunum á að koma á framfæri við almenning ávinningi af ýmsum hollum lífsháttum sem skipta máli. T.d. varðandi krabbameinsáhættu og mikilvægi skimana.

Fræðsluefni um krabbamein og kynlíf er tilbúið en það er sérstaklega miðað við þá sem hafa greinst með krabbamein í blöðruhálskirtli og aðstandendur þeirra.

Áfengi er einn mikilvægasti áhættuþátturinn fyrir mörg krabbamein. Nýlega er frágengið veffræðsluefnið „Fimm staðreyndir um áfengi og krabbamein“ en efni þetta var gefið út af Alþjóðaheilbrigðismálastofnuninni á síðasta ári. Hver staðreynd verður nýtt á næstunni sem skilaboð á samfélagsmiðlum.

Fræðslurit Krabbameinsfélagsins í nýja forminu eru átta talsins en mörg rit eru til viðbótar eingöngu á vefsíðu Krabbameinsfélagsins svo og annað fræðsluefni sem Krabbameinsfélag höfuðborgarsvæðisins hefur látið útbúa eða aðstoðað við með yfirlestri og fleiru. Fræðsluritið „Brjóstakrabbamein – Algengasta krabbamein kvenna“ var endurgert á starfsárinu.

Tóbaksvarnir. Krabbameinsfélag höfuðborgarsvæðisins hefur gegnum árin staðið fyrir reykleysisnámskeiðum en engin námskeið hafa verið haldin að undanfögnu þar sem fáar beiðnir koma þar um. Ingibjörg K. Stefánsdóttir svarar fyrirspurnum einstaklinga, fyrirtækja og stofnana um tóbaksvarnir sem koma gegnum vefinn og í síma. Nýtt samstarfsverkefni Krabbameinsfélagsins og Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins er í undirbúningi til að þjálfa upp pólskan leiðbeinanda til að hjálpa reykjandi Pólverjum að hætta að reykja (nota tóbak). Vitað er að reykingar eru mjög útbreiddar í pólsku samfélagi. Félagið sendi inn umsagnir í samráðsgátt stjórnvalda varðandi frumvarp um breytingar á lögum um rafsígarettur og nikótínvörur. Því miður náði frumvarpið ekki í gegnum þingið í fyrravor en búið er að leggja það fram aftur núna á vorþingi. Við fögnum því að í nýju frumvarp eru ákvæði sem félagið lagði mikla áherslu á í sínum umsögnum sem takmarka hvar megi nota nikótínþúða og ákvæði um að banna bragðefni sem höfði til barna og ungmenna. Einnig sendum við inn umsögn í samráðsgáttina vegna innleiðingar Evrópulöggjafar í tóbaksvörnum.

Félagið er búið að láta þýða nýtt fræðsluefni frá evrópsku tóbaksvarnarsamtökum (ENSP, European Network for Smoking and Tobacco Prevention). Fræðsluefnið er um tóbaksnotkun og krabbamein og mikilvægi þess að hætta reykingum. Þegar efni þetta verður tilbúið fer það á vef Krabbameinsfélagsins.

Hættan er ljós. Átján ár eru síðan átaksverkefnið „Hættan er ljós“ hófst, en það er samstarfsverkefni Geislavarna ríkisins, Embættis landlæknis, húðlækna og Krabbameinsfélagsins. Stefnan hefur verið að stuðla að skynsamlegri hegðun landsmanna í sól og að draga enn frekar úr almennri notkun ljósabekkja.

Bleiki mánuðurinn. Málþing um brjóstakrabbamein var haldið í húsi Krabbameinsfélagsins 20. október 2021 á vegum Brjóstaheilla – Samhjálpur kvenna, Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins og Ráðgjafarþjónustu Krabbameinsfélagsins. Yfirskrift málþingsins var „Verum til“ sem var slagorð bleika mánaðarins. Horfur eftir greiningu brjóstakrabbameins hér á landi hafa verið mjög góðar en vísbendingar eru um að Ísland sé að dragast aftur úr miðað við hin Norðurlöndin. Á þinginu var eftirfarandi áskorun til heilbrigðisyfirvalda samþykkt:

Brjóstakrabbamein er algengasta krabbamein kvenna á Íslandi. Í hverri viku greinast fjórir til fimm einstaklingar með brjóstakrabbamein, langflestir eru konur, 235 á hverju ári. Að meðaltali deyja 50 konur hér á landi á ári úr brjóstakrabbameini. Til að lækka dánartíðni af völdum brjóstakrabbameins og minnka líkur á endurkomu þess er mikilvægt að greina krabbameinin á byrjunarstigi.

Þátttakendur málþingsins „Verum til“ skora á heilbrigðisyfirvöld að setja brjóstaheilsu í forgang,

Í því felst til dæmis:

Að tryggja að aðgengi fólks sem hefur einkenni í brjóstum að sérhæfðri skoðun sé gott og ferlið, frá því einkenni koma fram, þar til rannsókn er gerð, sé skýrt og einfalt.

Að unnið sé markvisst að því að auka þátttöku kvenna í skimunum fyrir brjóstakrabbameinum, til dæmis með skipulagðri hvatningu til kvenna, að skimun sé ókeypis og að gott aðgengi sé að henni í nærumhverfi. Vel skipulögð og framkvæmd skimun bjargar mannlífum og lækkar dánartíðni um 20-30%.

Við búum í fámennu landi sem ætti að gera okkur auðveldara að búa til kerfi þar sem fólkið og bætt þjónusta við það er í forgrunni.

Stór hluti þeirra sem greinast með brjóstakrabbamein eru hraustir einstaklingar í blóma lífsins. Mikið er í húfi að greina meinin sem fyrst, sem eykur líkur á að þeir lifi áfram góðu lífi.

Sofnum ekki á verðinum, tökum brjóstaheilsu alvarlega.

Skógarganga. Krabbameinsfélag höfuðborgarsvæðisins og Skógræktarfélag Hafnarfjarðar buðu til skógargöngu 2. nóvember 2021.

Stuðningur við sjúklinga. Einn stuðningshópur starfar núna undir verndarvæng Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins, Stuðningshópur kvenna með krabbamein í kvenlíffærum (áður krabbamein í eggjastokkum). Félagið er í góðu samstarfi við stuðningshópa Krabbameinsfélagsins og aðstoðar þá eftir þörfum, t.d. við gerð fræðslu- og fundarefnis, fréttabréf, árskýrslna, yfirlstur og fleira.

Happdrættið. Tekjum af happdrætti Krabbameinsfélagsins hefur í sextíu og sex ár verið varið í fræðslu. Það má segja að fræðsla um krabbamein og krabbameinsvarnir hafi lengi vel byggst að miklu leyti á happdrættisfé og óumdeilt er að happdrættið á ríkan þátt í þeim mikla árangri sem náðst hefur í tóbaksvörnum síðustu áratugi. Heildarsala happdrættismiða í happdrættunum 2021 var lakari en árið á undan. Stjórn félagsins er byrjað að skoða ýmsa möguleika varðandi sölufyrirkomulag happdrættismiða. Verður það gert í samvinnu við fleiri.

Fjármál. Afkoma félagsins á reikningsárinu var jákvæð um rúmar þrjár milljónir króna (3.284.380 kr). Kostnaður við fræðslustarfsemi var rúmar 19 milljónir króna. Árið 2021 skilaði happdrættið félaginu rúmunum 24 milljónum króna í tekjur. Aðrir tekjuliðir, eru félagsgjöld, styrkir, auk vaxtatekna sem hafa lækkað mikið.

Samstarf við ýmsa aðila. Snertifletir Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins og Krabbameinsfélags Íslands eru fjölmargir. Magnús Gunnarsson stjórnarmaður okkar situr í stjórn Krabbameinsfélags Íslands og er mikilvægur tengiliður á milli félaganna. Gjaldkeri Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins, Jón L. Árnason, var fulltrúi í fjáröflunarráði Krabbameinsfélagsins.

Guðlaug situr í stjórn Almannaheillasamtakanna sem fulltrúi Krabbameinsfélags Íslands og er gjaldkeri í samtökunum. Frumvarp um Almannaheillafélög sem Almannaheill hefur barist fyrir um árábil var loks samþykkt á Alþingi vorið 2021. Einnig var á þinginu samþykkt frumvarp um breytingar á skattalögum sem meðal annars heimilar einstaklingum og fyrirtækjum sem styrkja almannaheillafélög að draga styrki og gjafir til þeirra frá skattskyldum tekjum sínum og undanþágu greiðslu tekjuskatts og staðgreiðslu skatts af fjármagnstekjum. Krabbameinsfélag höfuðborgarsvæðisins var skráð á almannaheillaskrá Skattsins í desember sl. en sú skráning er forsenda þess að styrkjendur geti dregið styrki/gjafir til félagsins frá skattskyldum tekjum sínum.

Guðlaug situr í stjórn Fræðslu og forvarna (FRÆ) og SAFF.

Lokaorð. Heilbrigðisvandi vegna ýmissa langvinnra sjúkdóma hefur farið vaxandi og leitt til aukins álags á heilbrigðiskerfið á síðustu áratugum. Talið er að þessir sjúkdómar valdi um 70% dauðsfalla í heiminum á ári hverju og að tengja megi slíka sjúkdóma að mestu við þá

lífshætti sem Vesturlandabúar hafa tamið sér á síðustu áratugum. Á síðasta þingi var samþykkt þingsályktunartillaga (stjórnartillaga) um lýðheilsustefnu til ársins 2030. Þar segir meðal annars: „Stjórnvöld hafi lýðheilsu að leiðarljósi við alla áætlanagerð og stefnumótun.“ Ennfremur: „Við eflingu lýðheilsu þarf því að taka mið af öðrum stefnumálum með markvissa samvinnu og sameiginleg markmið í huga svo samlegðaráhrifin og árangur verði sem mestur. Þessi nálgun samræmist því markmiði stjórnvalda að tekið sé tillit til lýðheilsusjónarmiða í allri áætlanagerð og stefnumótun.“

Það er mikilvægt að næsta skref í þessari jákvæðu sýn verði að skilgreina nánar hvernig þetta verður útfært, til dæmis í formi lýðheilsuáhrifa á áhrifum lagabreytinga og stefnumarkandi ákvarðana áður en þær eru afgreiddar frá Alþingi. Með lýðheilsuáhrifa yrði lagt mat á það hver séu líkleg, bein og óbein, áhrif tiltekinna aðgerða stjórnvalda, eins og lagasetningar og ýmissa stjórnsýsluákvæðna, á lýðheilsu. Þannig yrði stuðlað að því að ekki yrði ráðist í breytingar sem varða lýðheilsu án undangengins mats og greiningar. Lýðheilsuáhrifa þarf að hafa sterka skírskotun til opinberrar stefnu stjórnvalda, stefnu sem allir sem vilja leggja henni lið geta mætt sig við og gengið út frá.

Engar athugasemdir komu fram við skýrslu stjórnar og var hún samþykkt einróma.

2. Endurskoðaður ársreikningur 2021 kynntur og lagður fram til samþykktar

Jón L. Árnason gjaldkeri lagði fram endurskoðaðan ársreikning félagsins árið 2021. Gerir stuttlega grein fyrir honum. Starfsárið gekk almennt vel og tekjur hækka milli ára. Engar athugasemdir voru gerðar við ársreikninginn og var hann samþykktur einróma.

3. Ákveðin upphæð félagsgjalda

Stjórnin leggur til að félagsgjald verði óbreytt, 2.500 kr. Ekki voru gerðar athugasemdir við það og tillagan samþykkt.

4. Stjórnarkjör

Kosningarétt hafa þeir félagar sem greitt hafa sín árgjöld í Krabbameinsfélagi höfuðborgarsvæðisins.

Stjórnin hefur verið þannig skipuð:

Formaður Árni Einarsson, varaformaður Ásgerður Sverrisdóttir og gjaldkeri Jón L. Árnason. Meðstjórnendur: Arnar Hauksson, Hafrún Dóra Júlíusdóttir, Magnús Gunnarsson og Þórunn Sævarsdóttir.

Í varastjórn hafa verið: Gestur Svavarsson, Vala Smáradóttir og Þorbjörg Guðmundsdóttir, sem gengt hefur hlutverki ritara á starfsárinu.

Kosning þriggja meðstjórnenda til tveggja ára:

Tillaga stjórnar - eftir tillögum uppstillingarnefndar:

Ásgerður Sverrisdóttir, krabbameinslæknir

Jón L. Árnason, framkvæmdastjóri

Magnús Gunnarsson, framkvæmdastjóri

Ekki komu fram aðrar tillögur. Samþykkt einróma.

Kosninga þriggja varamanna til eins árs:

Tillaga stjórnar - eftir tillögum uppstillingarnefndar:

Gestur Svavarsson, upplýsingatækniráðgjafi

Vala Smáradóttir, viðskipta- og verkefnastjóri

Þorbjörg Guðmundsdóttir, hjúkrunarfræðingur

Ekki komu fram aðra tillögur, tillagan því samþykkt einróma.

5. Kosning tveggja félagskjörinna skoðunarmanna ársreiknings - kosnir til eins árs og einn til vara

Tillaga stjórnar:

Birna Guðmundsdóttir

Jón Auðunn Jónsson

Til vara: Skúli Jón Sigurðarsson

Ekki bárust aðrar tillögur, tillagan einróma samþykkt.

6. Kosning löggilts endurskoðanda

Tillaga stjórnar um að Rögnvaldur Dofri Pétursson endurskoðandi hjá Ernst & Young verði löggiltur endurskoðandi félagsins.

Engar aðrar tillögur og hann því sjálfkjörinn.

7. Kosning í uppstillingarnefnd til eins árs

Tillaga stjórnar:

Ása Karin Hólm

Jón Auðunn Jónsson

Þóra Magnea Magnúsdóttir

Aðrar tillögur?

8. Framlag í varasjóð og ráðstöfun framlaga úr varasjóði

Stjórn leggur til að varasjóður verði óbreyttur (10 milljónir kr.). Hvorki aukið framlag né ráðstafað úr honum.

Ekki bárust aðrar tillögur. Þau skoðast því sjálfkjörin.

9. Kosnir sex fulltrúar á aðalfund Krabbameinsfélags Íslands 2022 svo og varafulltrúar Tillaga um að fulltrúar á aðalfund KÍ verði núverandi aðalmenn í stjórn Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins og varamenn verði núverandi varamenn í stjórn. Engar aðrar tillögur, þau skoðuðust því sjálfkjörin og umboð til breytinga var samþykkt. Stjórn óskar líka eftir umboði til breytinga ef aðstæður krefjast þess.

10. Lagabreytinar – engar lagabreytingar eru á dagskrá og lög haldast því óbreytt.

11. Önnur mál

Árni bar fram eftirfarandi erindi um samþykki fundar:

Aðalfundur Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins haldinn 14. mars óskar eftir samþykki fundarins um að stjórn félagsins fái heimild til að undirbúa skráningu félagsins sem félag til almannaheilla, þar með talið að undirbúa nauðsynlegar breytingar á samþykktum félagsins og leggja þær fyrir aðalfund 2023. Erindið var einróma samþykkt.

Ályktanir bornar upp á aðalfundi
Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins 14. mars 2022

Á fundinum voru bornar upp þrjár ályktanir.

1. Ályktun um ristilskimun

Flutt af stjórn Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins

Aðalfundur Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins, haldinn 14. mars 2022, fagnar ákvörðun heilbrigðisráðherra frá árinu 2021 um að hrinda sem fyrst í framkvæmd lýðgrundaðri skimun fyrir krabbameini í ristli og endaparmi, samkvæmt leiðbeiningum Embættis landlæknis.

Að meðaltali greinast meira en 180 einstaklingar með ristilkrabbamein á hverju ári hér á landi. Það er þriðja algengasta krabbameinið eða um 10% allra krabbameina. Ristilkrabbamein er önnur algengasta dánarorsök af völdum krabbameins hér á landi en tæplega 70 deyrja að meðaltali árlega. Rannsóknir hafa sýnt að með skipulegri leit að ristilkrabbameini og forstigi þess hjá einkennalausum einstaklingum 50 ára og eldri er hægt að lækka nýgengi og dánartíðni af völdum sjúkdómsins.

Félagið fagnar ákvörðun yfirvalda um að ljúka undirbúningi skimunar sem fyrst og væntir þess að hún geti hafist á þessi ári.

Krabbameinsfélag höfuðborgarsvæðisins hvetur alla til að vera vakandi yfir eigin heilsu með árvekni og heilsueflingu og minnir á að marsmánuður er árveknismánuður ristilkrabbameins.

Samþykkt einróma.

2. Ályktun um aðstöðuleysi á Landspítala

Flutt af stjórn Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins

Aðalfundur Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins, haldinn 14. mars 2022, skorar á heilbrigðisyfirvöld að flýta sem fyrst úttekt á húsnæðismálum Landspítalans. Óljós staða húsnæðismála spítalans virðist vera hindrunin fyrir að hægt sé að taka ákvörðun um að þiggja 450 milljón króna framlag Krabbameinsfélags Íslands til uppbyggingar nýrrar dagdeildar fyrir krabbameinssjúklinga.

Dagdeildin býr við óviðunandi aðstöðu. Úrbóta er þörf, ekki síst vegna þess að því er spáð að landsmönnum eigi eftir að fjölga mikið á næstu árum, meðal annars í eldri aldurshópunum þar sem tíðni krabbameins er hærri en hjá þeim sem yngri eru. Auk þess hefur bættur árangur meðferðar haft það í för með sér að sjúklingar lifa lengur en áður sem kallar á bætta aðstöðu deildarinnar.

Ályktunin var einróma samþykkt.

3. Ályktun um lýðheilsustefnu

Flutt af stjórn Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins

Aðalfundur Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins, haldinn 14. mars 2022, fagnar samþykkt þingsályktunar um lýðheilsustefnu til ársins 2030 sem samþykkt var á Alþingi á síðasta ári. Ályktunin felur meðal annars í sér að leiðarljós lýðheilsustefnu fram til ársins 2030 verði heilsuefling og forvarnir sem verði hluti af allri þjónustu innan heilbrigðiskerfisins. Það er einnig afar jákvætt að í ályktuninni er ákvæði um að stjórnvöld hafi lýðheilsu að leiðarljósi við alla áætlanagerð og stefnumótun. Með því er lagður grunnur að markvissri viðleitni til heilsueflandi samfélags og stuðlað að aukinni vitund almennings og stjórnvalda um mikilvægi lýðheilsu.

Einróma samþykkt.

Reynir Tómas Geirsson tók til orðs og sagði frá starfi nefndar, sem starfar undir hans forystu og fjallar um leghálsskimanir. Nefndin er að ljúka sínum störfum og mun koma út skýrsla, 24 blaðsíður og fjallar um leghálsskimanir. Mæting í skimun mun vera betri en hún var um tíma.

Árni sleit fundi og þakkaði fundarstjóra og fundarritara fyrir sín störf. Að loknum fundi var boðið upp á veitinga í boði félagsins. Einnig gafst fundarmönnum kostur á að hlusta á erindið „Meðvera og Heilsuvera, rafræn samskiptagátt fyrir krabbameinssjúklinga“ flutt af Nönnu Friðriksdóttur sérfræðingi í krabbameinshjúkrun og Kristínu Skúladóttur hjúkrunarfræðingi og verkefnisstjóra.
